

„Edinost“

Izhaja dvakrat na dan, razen nedelj in praznikov, zjutraj in zvečer ob 7. uri. O ponedeljkih in po praznikih izhaja ob 9. uri zjutraj.

Naročnina znaša:

Obe izdani na leto gl. 21.—
Za samo večerno izdanje 12.—
Za pol leta, četrt leta in na mesec razmerno.

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Na drobno se prodajajo v Trstu zjutranje številke po 3 nvč. večerne številke po 4 nvč.; ponedeljske zjutranje številke po 2 nvč. Izven Trsta po 1 nvč. več.

EDINOST

(Večerno izdanje.)

GLASILO POLITIČNEGA DRUŠTVA „EDINOST“ ZA PRIMORSKO.

Telefon št. 470.

4 nvč.

V edinosti je moč!

Oglasi

se računajo po vrstah v petito. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Posilna, osmrtnice in javne zahvale, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Ne frankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravništvo, odpravnništvo in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadstr.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinosti“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu.

Brzjavna in telefonična poročila.

(Novejše vesti.)

Dunaj 3. Policija je prepovedala delavski shod, napovedan za jutri, katerega bi se imele udeležiti tudi delavke. Na tem shodu so mislili protestirati proti novemu volilnemu redu za dunajsko mesto.

Budimpešta 3. Predsednik zbornice poslancev, Dezider Perezel, je poklical na dvoboj urednika »Magyar Hirlap«, ker je isti ponatisnil iz »Arbeiter Zeitung« neki članek, v katerem se ostro napada Perezel kakor minister.

Pariz 3. Kasacijsko sodišče je sklenilo, da se pravda revidira in da se Dreyfus postavi pred novo vojno sodišče, ki se snide v Rennes. Ta sklep se je razglasil ob 3. uri 40 min. popoldne.

Pariz 3. Ko je občinstvo, zbrano pred pravosodno palačo, izvedelo sklep kasacijskega sodišča, je klicalo: »Živela pravica! Živel zakon!« Sicer je bilo vse mirno.

Pariz 3. Vojno sodišče, pred katero postavlja Dreyfusa sklep kasacijskega sodišča, odloči o sledečih vprašanjih: Je-li Dreyfus kriv, da je leta 1894. pospeševal homatije, ali da je bil v zvezi s kakšno tujo državo, oziroma z agenti iste, ter da je isto vspodbujal k sovražnostim ali celo k vojni proti Francozki, ali ji podajal sredstev v to svrhu?

Pariz 3. Na hodnikih palače Bourbon se govori, da hoče vlada zahtevati odložitve vseh interpelacij v stvari Dreyfus do prihodnjega torka, ker hoče v tem času izdati primerne odredbe.

Pariz 3. Dreyfusa so nemudoma obvestili o sklepu kasacijskega sodišča glede revizije in postavljenja pred vojno sodišče. Že včeraj je odgovoril brzjavno, da pričakuje razsodbo vojnega sodišča z najboljšimi upi.

PODLISTEK.

Na kmetih.

18

— Spisal Poluks. —

— No, saj to se je vedelo. —

— Gospodariti ni znal nič. —

— Zakaj se je pustil odreti Reichu?! —

— Mar naj bi bil sam prodal! —

Tako se je slišalo od vseh strani, vsakdo je vedel kaj slabega povedati o Pavlovcu, dobrega nihče.

Nekatere ženske, ki so slišale to novico, so seveda v največji naglici hitele domov v Zavode in so tam vsakemu, katerega so srečale, oznanjevale to najnovejšo novico.

— Ali ste že slišali?! Pavlovec pojde na kant. —

— Hm, hm? Saj cele dni popiva okrog, ni čuda! —

— In oče je bil tako dober gospodar! —

— V grobu bi se obrnil, če bi vedel to! —

In tako je šlo dalje skozi vso vas.

Nekatere usmiljene samaritanke si seveda niso mogle kaj, da ne bi hitele k mladi Pavlovčevi izraziti svoje sočutje.

Ona je ravno kuhala kosilo. Bila je vsa objokana.

— Ah, ti revica, ti! Kaj pa bo zdaj, ali bo res prodano? —

— Menda bo. —

Pariz 3. »Agenzia Havas« javlja: Ministerski predsednik Dupuy je sklical za jutri posvetovanje ministrov za pravosodstvo, vojno, mornarico in kolonije, da se pogovore o odredbah, ki jih imajo izdati o priliki vrnitve Dreyfusa.

Pariz 3. V pravniških krogih mislijo, da je kasacijsko sodišče s svojim sklepom novi obtožbi Dreyfusa odtegnilo vsako podlago. Razprava pred vojnim sodiščem v Rennes bo le formaliteta. Kakor se čuje, je kasacijsko sodišče sprejelo revizijo načeloma že včeraj, samo da so nekateri svetniki bili za takšno besedilo razsodbe, ki bi vojnemu sodišču puščalo popolnoma svobodno roko. Večina pa je glasovala za načrt Ballot-Beaupréjev, po katerem se imajo vojnemu sodišču predložiti določena vprašanja.

Belgrad 3. Bivši regent Ristić je nevarno zbolel. Zdravniki imajo malo upanja, da bi okreval.

Rim 3. Ministri bodo jutri predpoludne končno sklepali o predlogih glede pomiloščenja. Nekateri so za popolno amnestijo, drugi za delno. Verjetno je, da zmagajo prvi. Ob 11. uri se podajo ministri v kvirinal poročat o svojem sklepu.

Zgodovinske črtice.

(Po Jos. Apih-ovi knjigi: Slovenci in 1848. leto.)

(Dalje.)

15. Germanizovanje v šoli.

«Kakove posledice je morala imeti osnova šolstva, kakor opisana v prejšnjih člankih? Nemški učence je moral zaničevati slovenskega součence, češ, da mora biti njegov jezik jako malovreden in narod sam zelo neumen, ker nima niti svoje slovnice». Naposled je jel slovenski deček sam ob sebi in o narodu svojem misliti ravno tako, saj mu je tudi

— Jej, jej, Bog se usmili, kaka je dandanes na svetu! —

In sosedova Barba je žalostno sklepala roke.

Prišle so še druge znanke »pomilovat« nesrečno ženo. Seveda samo za to, da bi iz njenih ust izvedele kaj natančnejšega o prodaji, tožbi in dolgu.

— Vsem tem pa so bile prepričane o plemenitosti svojih sre.

— Treba je malo potolažiti revico! —

V resnici pa so jo z svojim surovim radovednim sočutstvom žalile in onesrečevale še bolj.

— Ko bi bila vsaj sama! — je vzdihala Pavlovčevka, z silo zadrževaje solze.

Ta sramota in te skrbi!

Koliko je prebela muk, od kar je sodnijski sluga prinesel tožbo v hišo!

Prosila je moža, naj skuša drugje dobiti kaj na posodo. Ta je res šel k nekaterim vaškim veljakom, a nobenega ni bilo volja, mešati se v to stvar.

— Ko si poprej hodil k gospodi, pa pojdi še zdaj, — je dejal ta, drugi pa je še pristavil:

— In če bi tudi imel denarja, kaj misliš, da bi se mi ljubilo hoditi Reichu navskriž!! —

Tudi k Reichu sta šla oba prosit, naj še malo počaka.

No, stari je dejal, naj gresta k Fröhlihu.

— Lahko mu rečeta, naj ustavi dražbo, če nima tehtnih vzrokov! —

učitelj dajal vzgled zaničevale slovenščine, govorili vedno le nemški in strogo kaznujoči ubogega dečka, ki se je pozabivši drznil kdaj govoriti slovenski, bodisi v šoli, ali domov gredé. «Imeli smo leseno blažko na remeni, katero je moral v sramoto nositi, kdor je v materinem jeziku zinil. To je bil začetek nemškutarije», pravi Slomšek iz lastne skušnje.

«To je bil začetek nemškutarije!» A ne tako zelo zaradi »nakopičenja« nemškega znanja v mladih glavah, ampak po negativni strani učnega sistema: izbijaje slovenskemu dečku slovenski govor, izbijali so mu častiljubje in moštvo in ubijali mu prve »elemente« tistega izobraženja, ki je storilo Slovence tako odlično sposobne za — berišstvo nižje in višje vrste. Zatrovali so mu — značaj in to je naše najhujše gorjé!

Kaj je pomagalo, da je leta 1840. vlada velela spisati slovensko-nemško slovnico! Ni se zgodilo to, da bi se po njej pospeševalo učenje slovenščine, ampak da bi se dečki na podlagi materinske lažje priučili nemščini; slovenščina naj bi ostala zanemarjena tudi zanaprej. Narod v celoti svoji se seveda ni germanizoval v tej šoli, pač pa ovet njegov, razumnost; to se je napilo tuje omike, odločilo se je od domačih tal in stopilo v kolo tuje narodnosti: «Kadar so prišli izšolani učitelji in cerkovniki med slovenski narod, če ravno rojeni Slovenci, znali so menj, kakor v otroški dobi, kadar so šli v šolo, bili so slabo slovenščino goodeem na smeh... To sramoto občutivši jeli so gospodje slovenski jezik — ne učiti — marveč črtiti in zaničevati, v smeti metati in pokopavati». Tako toži Slomšek.

Res je, da se je mnogo Slovencev visoko vspelo — a bili so že Nemei, ko so dosegli visoko stopinjo: dostojanstvo so plačali z na-

Povedala sta Fröhlihu, kaj je dejal gospod, a ta ni hotel ničesar čuti in ko sta se zopet vrnila k staremu Reichu, jih je le-ta osorno odpravil iz pisarne, češ:

— Fröhlihe že ve, kaj dela in zakaj! —

Prišla sta domov brez nade. Pavlovec je šel v gostilno. Povrnili se je popolnoma vinjeni in je pretepal ženo in otroka, dokler se ni ves pijan zvalil na klop.

Uboga žena je imela pretrpeti res vse.

Skrbi, bojazen, strah pred sramoto in še moževo surovo ravnanje.

Zaradi moža ji je bilo čisto vse jedno, naj se že dom proda ali ne, hujše pač ni moglo postati, kakor je bilo.

Toda imela je otroka in ta je bil njeno vse. Vse posestvo, vse premoženje ni smatrali svojim, ampak otrokovim.

Kaj bo imel on, ko odraste?! Naj ga-li pusti, da bo hlapčeval tam, kjer bi lahko gospodaril?!

Ta misel ji je bila grozna in še enkrat je šla sama gor na fabriko.

— Starega gospoda ni tukaj, odšel je na Dunaj, — so ji povedali, ko je vprašala zanj.

Odšla je torej k Fröhlihu.

Namuznil se je zadovoljno, ko je vstopila.

— A-a, vi ste? —

Potrdila je sramežljivo in ga prosila, naj se jih vendar usmili.

(Pride še.)

v kakem laškem »Briveu«, ampak v »Piccolu«, ki vsaj med njegovim občinstvom velja za resen list. »Piccolo« poroča namreč iz Fiumicella, da je tam neka učiteljica, ki v svoji hiši, to je na svojem zasebnem stanovanju, igra z otroci tombolo in da se številke na tej igri — prosimo, oprite se na kak zid, da ne padete vznemirjenega strahu! — kličejo slovenski!! Poln jeze in ogorčenja vsklika »Piccolo«: Morete si misliti, kako indignirano je prebivalstvo tega čisto italijanskega kraja! Tudi deželni poslanci da se že storili potrebne korake, da bi se dotična učiteljica v nje kraje poslala — igrat tombolo. Ali šolski svet ni še odgovoril do sedaj!

Grozno! Človek bi prav zares ne mislil, da je tako majhen korak od laške zbesnelosti pa do — smešnosti.

Veliko neumnost so napravili Italijani se svojo idejo za osnutje italijanskega realnega gimnazija v Pazinu — tako meni »Lavoratore« in dokazuje to na nastopni način.

V slovanski gimnazij bodo hodili slovanski dečki, potomci onih, ki so v illo tempore došli v opustošeno Istro, obdelovati jo in obljubovati jo. V italijanski gimnazij pa bodo prihajali mladeniči, ki so dosedaj obiskovali — italijanski državni gimnazij v Kopru. A vlada si bo mislila: Ker so istrski Italijani tako nesebični, da hočejo iz lastnih žepov plačevati gimnazij, pa odpravim jaz onega v Kopru, katerega vzdržujem, ki pa nima več dovolj učencev! V Istri so vinogradi uničeni; tu ni cest, a obdelovalci polja, ki so vsi Slovani, morajo bivati v podrtinah, v katerih se družita beda in nevednost; v Istri komaj da žive učitelji ljudstva, tu primanjkuje celo pitne vode, in ob takih okoliščinah se snuje na deželne stroške čisto nepotreben gimnazij, ko vendar — že imajo gimnazij, katerega vzdržuje država in ki **zadostuje popolnoma za Italijane istrske.**

Iz Opatije - Volosko. Pišejo nam: Zadnje zimske sezone je bilo v tem našem krasnem zdravilišču gotovo nad 11.000 gostov, več nego kedaj do sedaj. Zimski gosti so začeli odhajati že po veliki noči in zdaj jih je še le malo tukaj. Mesto njih prihajajo letni gosti, ki se hočejo zdraviti v morskimi kopeljami. Od visokih gostov smo imeli letos v svoji sredini naslednje: mlado hčerko nadvojvode Friderika, velikega vojvodo Luksenburškega s soprogo, nadvojvodo Avgusta z soprogo, ki je tukaj porodila hčerko, in mladega nadvojvodo Karola Maksu, sina nadvojvode Otona. Po njegovem odhodu je dospela semkaj njega mati, nadvojvodinja Marija Josipina, hči kralja Saksonskega. To ni samo telesno, ampak tudi duševno lepa gospa. Znano je, da je Saksonski dvor katoliški. Vse občuduje pobožnost te visoke gospe, ki si je dala, dokler se radi slabosti ni mogla iz hiše, dan za dnevom darovati sv. mašo na altarčku, poddedovanem od blagopokojne cesarice Elizabete. Sedaj pa se udeležuje javne službe božje in posluša naše slovenske pesmi. Ob priliki nje rojstnega dne, 31. m. m., ji je priredila zdravilišna godba serenado, a Volosko je bilo njej v čast veličastno razsvetljeno.

Kraljeve dvojice Rumunske letos ni bilo, kakor navadno, ker so jo zadržale politične skrbi v domovini.

Dvajsetletnica službovanja učiteljev so- učencev od l. 1879—1899. Pišejo nam: Ljubezni kolege! Dvajseto leto mine tekoči mesec, ko smo bili dovršili študije na učiteljskem koperskem, ter se ločili ter se razšli med mili naš narod, počevati nežno mladino: postali smo učitelji-vzgojevatelji. Od tedaj se nismo več videli vsi nijedenkrat, nijedenkrat se nismo sestali, kajti razdaljeni smo po raznih krajih.

Društva, naprave, pasamne osebe praznujejo slavnostno desetletnico, ter si budijo spomine iz minolih dobrih ali zlih časov. Tudi mi imamo povoda, da se sestanemo. Od 14 dovršivših študije leta 1879, nas je ostalo živeti še 8 in Bog ve, če bi čakali 25. leto službovanja, koliko bi nas dočakalo? Bili smo: gg. Anžlovar Miroslav, Brginac Anton, Bogotev Kristijan, Ferluga Štefan, † Grahli Anton, Ivančič Ivan, Koren Ivan, † Košuta Ivan, Kraševac Ivan, Širok Andrej, † Štrukelj Ivan, † Prelec Ivan, † Valentinčič Ivan, † Zavrnik France. Hrvata: Brozovič L., Franki Ivan.

Večina gg. kolegov žele, da bi se sestali ob 20. letu; mogoče tam, kjer smo se ločili, ali kje drugje. Najprimernejši bi bil prijazen Prosek; kjer smo se razšli, sestanimo se zopet o počitnicah. Kaj in kako bi se uravnala vsa stvar, pa pismeno. Listi naj se adresirajo g. kolegu Štefanu Ferlugi, učitelju na Opčinah, ali pisu teh vrstic.

Na svidenje na Proseku!

Ivan Koren,
učitelj.

Pevsko in bralno društvo »Lira« v Komnu priredi dne 18. t. m. tombolo s plesom. Dobitka: tombola 200 kron, einkvina 100 kron. Srečke po 10 nč. Začetek tomboli ob 4. uri popoldne.

Propovednik don Antonij (Peter Molinari), katerega je zadela kap na propovednici v cerkvi oo. kapucinov — kakor smo sporočili v večernem izdanju od minole sobote —, je umrl večeraj zjutraj ob 4. uri.

Župnika Jurizze — finese. Sedaj smo obveščeni nekoliko natančneje, kako je nastala vrsta Jurčevih »Rojančanov« na procesiji sv. Rešnjega telesa v Trstu. Ko smo vidali to vrsto, smo mislili, da so vsi ti ljudje, ki so se pomikali med gospodom Jurizzo in rojanskimi ceciljankami, le slučajno zašli na ono mesto in da se je gospod župnik, kakor navihani taktiki, previdno »nazaj koncentriral«, da je tako kolikor mogoče na veliko daljavo markiral zaključek svoje »rojanske« vrste. Sedaj pa smo izvedeli, da oni ljudje niso prišli med Rojance le slučajno, ampak da je bilo prirejeno tako. Gospod župnik je namreč ustanovil neko bratovščino, katere členi so po veliki večini ženske iz mesta, sosebno z »stare rene«. Te ženske so daljšale vrsto Jurčevih — rojanskih župljanov! Kdor zna, pa zna!

Včerašnja veselica »Kola« je imela naravnost velikanski uspeh. Na vrtu družbenih zavodov pri sv. Jakobu se je gnetlo do 3000 oseb. Vspored se je vršil točno in vsa veselica se je dovršila v najlepšem redu.

Našim pekovskim pomočnikom. Pišejo nam: Pred dvema leti se je ustanovilo tu neko pekovoško izobraževalno društvo, ki je pa že zapalo! To društvo (ali organizacija) je bilo ustanovljeno na italijanski podlagi, kar je tem čudneje, ako pomislimo, da je 95% pekovskih pomočnikov tržaških slovensko narodnosti. Tako društvo ni moglo obstati, ker je bilo nenaravno, umetno; in zato je propalo!

Sedaj nastaja vprašanje, ni-li potrebno, da se ustanovi zopet tako društvo, ki bi nas družilo, vspodbujalo in konečno dovelo do boljše omike in do večega blagostanja! Seve, da se mora to zgoditi na naravni, slovenski podlagi. Peki smo bili nekdanj uxor narodnjakov in evet inteligentnega delavstva, kar pa, žalibog, danes nismo več! Moje skromno menenje je torej, naj že ustanovljeni začasni odbor stori svojo dolžnost. Naj se dajo nemudoma spisati nova pravila, naj se prične nabiranje členov in naj se čim prej skliče občni zbor, ki naj da življenje temu društvu, ki bi bilo prevažno za nas peke in za tržaške Slovence sploh.

Slovensko razumnštvo prosim, da bi nam šlo na roko, kolikor le mogoče, ker sami bomo težko vspevali, ne imajoči dovolj moralnih in materialnih sredstev na razpolago. Ne smemo pa pričakovati, da nam drugi kar domov prinesejo svojo pomoč, ampak mi moramo trkati, ako hočemo, da se postavimo na lastne noge, ter da odslovimo enkrat za vselej nepoklicane varuhe — ki so ob enem naši najzagrizenejši narodni nasprotniki! Kličem vam torej, dragi tovariši: Na delo, ker časi so resni.

Sam svoj!

Razpis profesorskih mest za državni gimnazij z hrvatskim učnim jezikom v Pazinu. Razpis natečaja, ki ga je prinesel službeni list tržaške vlade »L'Osservatore triestino« od dne 25. m. m., se glasi od besede do besede:

Št. 841 I. š. s. 99 2—814½ L.

Razpis natečaja.

Na državnem gimnaziju z hrvatskim učnim jezikom v Pazinu, ki se ima odpreti početkom šolskega leta 1899/1900, je popolniti dve učiteljski (profesorjski) mesti z zakonitim dohodki, in to jedno za filologiško, drugo za prirodopisno skupino.

Oni prositelji, ki žele, da se jim uračuna dosedanje suplentsko službovanje, morajo to izrečno navesti v svoji prošnji, ker se v slučaju imeno-

vanja odloči o tem po § 10, odstavku 1 zakona od 19. septembra 1898 drž. zak. št. 173.

Prošnje, obložene kakor potrebno, se imajo odposlati na e. k. ministerstvo za nauk in bogoučastje ter predložiti predpisanim službenim potom do 20. junija t. l. predsedniku e. k. deželnega šolskega sveta za Istro.

Štajerske novice. Na občinski volitvi v Petrovčah je sijajno zmagala slovenska stranka. Živel! zavedni volilec! — Gasilno društvo Hrustje-Mota je priredilo 22. m. m. pri Kapeli veselico, ki se je dobro obnesla. Obžalovati pa moramo, da to društvo iz zgolj obzirov do nekaterih laži-prijateljev razpošilja nemška vabila! — Toča zopet pridno klesti po Slovenskih goricah. Zadnjič je obiskala mejo jurjevske, negovske in kapelske župnije. — Na podiranju grada Kav v Savinjski dolini so našli raznih starin: železja za kmečko rabo in nekoliko vojnega orodja. — Novo železnico name-ravajo zidati iz Feldbacha čez Gleichenberg v zvezo s Spielfeld-Ljutomersko progo. — Na občinskih volitvah v Polički vasi pri Jarenini so zmagali nasprotniki. Slovenci so vložili utok. — Zgorelo je v Zabovcih pri Ptujcu poslopje udove Bezjakove in posestnice Zorjan na Humu.

Drzen rop. Pek Vincenc Basso se je vračal sinoči domov. Pod pazduho je imel skupnino 135 gld. in nekaj zastavnih listkov v vrednosti 66 gld., vse skupaj zavito v prtič. Ko pa je stopal po stopnjicah svojega stanovanja v ulici S. Michele št. 14, prišel je za njim mlad človek, ki je hkrati zgrabil po omotu in ga iztrgal Basso-u iz rok in — kdo ga je videl več?! Basso je tekel na policijo prijaviti, kar se mu je zgodilo.

Okrajna bolnišnica blagajna. Tekom minolega tedna se je prijavilo 328 slučajev bolezni; ozdravljenimi je bilo proglašenih 325 slučajev; v zdravljenju je ostalo 830 oseb, med njimi 109 takih, ki so ponesrečile na delu. — V 90 slučajih so se bolniki pregrešili proti odredbam zdravnikov. — Na podporah se je izplačalo 8940-92 kron.

Umrljivost v Trstu. Od nedelje dne 21. maja do vstevši sobote 27. maja je umrlo 51 oseb moškega in 46 ženskega spola, skupaj 97 oseb, proti 60 v istem tednu lanskega leta. Od teh je bilo 23 v dobi do 1 leta, 12 do 5. leta, 8 do 20. leta, 10 do 30. leta, 9 do 40. leta, 19 do 60. leta, 16 do 80. leta, 0 v dobi čez 80. leto. Povprečna umrljivost je znašala 30-3 od tisoč. Jetika je povzročila smrt v 14, boleznij v sopilih v 16, škrlatica v 9, dčvica v 1, hripavica v 1, legar v 0 slučaju.

Lloydov parnik »Semiramis«, ki je prišel iz Aleksandrije, je prebil v soboto ob 5. uri popoldne kvaranteno v lazaretu pri sv. Jarneju ter se podal v novo luko. Potniki in moštvo so bili popolnoma zdravi. Govorilo se je, da je bil med potniki tega parnika tudi angleški lord Kitshener, kar pa ni res.

Tatvine. V soboto jutro je bila ukradena iz veže v hiši št. 1 trga dei Negozianti svetilnica zistema Auer v vrednosti 4 gld. 80 nč. Vrtar pa je izvedel, da je svetiljko hotel prodati neki lepo oblečen mladič v neki trgovini ulice dello Squero vecchio. Vrtar je prijavil stvar policiji.

Pot zgrešili so trije dečki iz Kopra: 10-letni Anton Templenica, 9-letni Peter Parovel in 10-letni Marcel Rinaldi. Zapustili so mesto da se v zeleni naravi malo naigrata. Proti večeru so se hoteli vrniti domov, a zgrešili so pot; mesto proti Kopru so se napotili proti Trstu ter prišli slednjič v temni noči k sv. Jakobu. Z solzami v očeh so se potožili nekemu dečku, Franu Ukmarju, ki jih je spremil na bližnji komisariat.

Nadzornik Nemanich jim je poskrbel malo večerje in prenočišče, v soboto jutro pa jih je poslal domov.

Tragedija v starem mestu, katere žrtve so bili dva mrtva in jeden težko ranjen, je še zmiraj zakrita v skrivnosti. Zaprli so nekaj oseb, ki so bile na sumu, da so krive strašnega umora, a morali so jih zopet izpustiti, ker je tašča Slavčeva, Ivana Schwagel, izključila, da bi bil morilec kdo izmed njih. Sedaj leti sum na nekega delavca v Lloydovem arzenalu, ki se je zadnje dni nekam izgubil. Govorilo se je tudi, da so ga zaprli, kar pa ne odgovarja resnici.

V soboto popoldne je bil pogreb Slavea in Mahniča ob ogromni udeležbi prijateljev in radovednega občinstva. Pred vsakim vozom je šel duhovnik, ob straneh vozov je stopalo po šest deklet.

rodnostjo! Germanizovani mož slovenske krvi pa ni poznal več naroda, čegar sin je bil; vsa veda, ves vpliv njegov je bil zgubljen za narod in je služil le tujemu narodu, navadno pod krinko »državnega interesa«. Tako je nam tuja, v državi gospodujoča narodnost dobivala neprenehoma novih močij iz nenemških narodov — ti pa so morali medleti za rastočim duševnim brezkrvjem; sejali so — a želi so drugi. Ali je pa mogoče omikati narod, če si mu vzel inteligencijo?!

Ako bi se moglo izračunati, koliko škode so v tem oziru utrpeli Slovenci v teku stoletij, uverjeni smo, da bi ta svota precej presegala duševni kapital, ki smo si ga izposodili od srečnejših sosedov. Z obrestmi samimi je narod pošteno poplačal svoj dolg — na drugi strani pa bi gotovo nastali v sliki kulturnega dela naših sosedov neprijetni presledki, ako bi jim hoteli izbrisati doneske mož, ki niso bili njihove »gore listi«.

Zamenimo tržaški Slovenci besedo »germanizacija« z besedo »italijanizacija« — in kaj najdemo? Tam smo, kjer so bili naši srečnejši bratje pred petdesetimi leti. A v tolažbo nam mora biti: kakor se Slovenci otrešajo germanizacije, katero so podpirali vsi, od cerkvenega dostojanstvenika doli do najzadnjega zakotnega pisarja, baš tako — tej sladki nadi se nočemo odreči — se otrese slovenski narod v nedolgi bodočnosti italijanizacije. Mi ne pričakujemo pomoči od tukajšnje vlade, temveč sami si hočemo izvojevati to, ker bližajo se svojemu koncu časi, ko jo nad Slovani gospodaril German ali pa še celo Lah. Ne pričakujemo pravice od »liberalne« laške gospode, a zanašamo se v lastno moč, ker na naši strani je pravica, na naši strani se bori pravica proti krivici. In kadar se slednjič vendar odpro oči laškemu ljudstvu, zaslepljenemu od židovskih glasil, kadar bo to po židovskih listih zapeljano laško ljudstvo znalo razločevati med pravico in krivico — tedaj se tudi to ljudstvo ne bo upiralo več našim zahtevam.

(Pride še.)

Politični pregled.

TRST, 5. junija 1899.

Deželni zbor istrski. V soboto je deželni zbor istrski, in sicer v zadnji seji svojega zasedanja, kar sipal pesek v oči že tolikokrat prevarjenim občinarjem pomjanskim. Ako bi za proevit občin zares zadoščale stokrat dane in nikdar izpolnjene obljube, morala bi biti ravna nekdanja širna občina pomjanska najbolj evetoča v vsej državi. In v soboto so signori na stare obljube nizali nove — obljube. Graditi čerjo most čez Dragonjo in respektivne ceste, graditi čerjo cesto od Šmarji do državne ceste v Buje, popraviti hočejo vodnjak v Pomjanu, zidati novega v Krkavcih, zidati hočejo kos ceste pri Gažonu itd. itd. To se pravi, da hočejo, niso rekli gospoda, ampak gosp. dr. Bennati je predlagal vse to in gospodje so — obljubili, da bodo študirali o tem!!

Par drugim sličnim predlogom posl. Chersieha, Rizzi-ja, Gambinija, Venierja, Bartolija je zbornica seveda pritrdila istotako.

Posl. Tommasi pa je razkril še jedno željo, ki jo še goje gospoda za sedaj v svoji veleitalijanski duši. Orožništvo avstrijsko jim ne ugaja. Isto naj bi se preustrojilo po izgledu — laških karabinijerjev! In orožniki za Istro naj bi se ne jemali več iz Kranjske in drugih pokrajin, ampak iz Furlanije in Tridenta!! Druge želje niso imeli signori več v zadnji seji deželnega zbora istrskega. Naravno: saj so že v prejšnjih sejah do dobrega izpraznili svoje, na — italijanskih željah toli bogate duše. Torej po italijanski naj bi bili prirejeni in le iz Furlanije in Tridenta naj bi sejemali orožniki za Istro! Čudo, da niso zahtevali tudi, da mora stati črno na belem v predpisih orožnikov, kako morajo pridno in povsodi agitovati za italijansko stranko!! Tako bi se dala morda zasnovati od postaje do postaje: trajna in točno delujoča organizacija italijanske propagande. Kaj ne, gospod Tommasi?! Drugod po svetu so sicer tega, očitno krivega menenja, da prvi pogoj za točno poslovanje varstvenih organov je le-ta, da isti umejo jezik ljudstva, s katerim jim je posla in med katerim žive. Je celo ljudij, ki menijo, da je tak pogoj najnaravnejši, ali gospodarji v deželi istrski so posebnost, specialiteta in posebne

so njih želje in njih zahteve. Ko je že vse narobe, kdo bi zameril gospodu Tommasiju, da hoče še organizacijo orožnikov postaviti na glavo?!

Izračunali so bili tako, da do sobote kmalu popoldne bo povedano vse, kar so hoteli povedati. Tommasi je stresel zadnjo željo in potem se je dvignil gospod deželni glavar Campitelli, da zaključi to slavno zborovanje deželnega zbora istrskega. Mož je zapel slavo večini in je obsodil manjšino, zvalivši nanjo vso »odgovornost radi nje neopravičene in neoznačljive astenzije«.

Mi ne zavidamo laške večine na tej hvali, ali kar se tiče Campitellijeve sodbe na adresu manjšine, mu moramo že povedati, da je ravno on, po svojem, predsednika zbornice nepristojnem postopanju, zadnji, katerega bi hoteli pripoznati kompetentnim za sodbo o tem, kar se spodobi v parlamentu. Za sodbo drugega in nepristranskega sveta je pač povsem irelevantno, na koga gospod Campitelli meče odgovornost! Mi ostajamo vendar pri tem, da med predsedniki zakonodajnih zastopov Evrope ga morda ni nobenega, ki bi tako malo sodil na to častno mesto, kakor ravno gospod — Campitelli.

Slovenska delegacija in politični položaj. Na opazke naše, ki smo jih prinesli pred par dnevi pod tem naslovom, reagujeta oba ljubljanska antipoda: »Slovenski Narod« in »Slovenec«. O tem pa je najznačilnejše to, da nas zavračata — o b.a. A ravno iz tega dejstva bi se morda dala izračunati rezultanta — da smo imeli vendar le mi prav.

»Narodu« odgovarjamo čisto na kratko, da mi nismo nikjer insinuirali narodno-napredni stranki, naj se kar odpove svoji samostojnosti in se slepo uda dru. Šusteršiču, marveč smo tega menenja, da bi je na Kranjskem ne smelo biti nobene slovenske stranke, ki ne bi z gnevom v srečju pretrgala vsako vezi z stranko, kateri je na čelu mož, ki je kakor poročevalce za nemški program o naših pokrajinah izvršil najbrutalnejši napad na celokupnost našega naroda, mož, ki primorskim Slovanom ne vzkrača le političnih in narodnih pravice, ampak jim jednostavno odreja pravico do nagega nacionalnega življenja. Za tega moža Slovanov na Primorskem sploh ni! In proti stranki pod vodstvom moža, ki je zagrešil takov brutalen in infamen atentat na celokupnost naroda slovenskega, da bi katera si bodi stranka poznala drugo taktiko, nego ona boja, boja z vsemi dopuščenimi sredstvi?! S stranko s takim možem na čelu ne sme biti v nobeni dotiki, kdor je slovenske matere sin! Mi nismo tako najivni, da bi hoteli, naj domači prepir izgine kar čez noč! Mi zahtevamo le, da domači prepir ne sezaj preko slovenskega okvirja in se nehuj tam in v isti hip, ko se ukupnost naroda slovenskega predstavlja pred svetom. To hočemo in moramo hoteti. S tem smo odgovorili tudi »Slovencu«. Prva predstaviteljica naroda slovenskega pa je slovenska poslaniška delegacija. Okolnost, da-li se je storil formalen sklep za shod poslancev, ali se ni storil — »Slovenec« pravi, da se ni —, izginja za nas pred dejstvom, da je vsa politična javnost že govorila o tem shodu in da smo sedaj vsi skupaj blamirani pred svetom, kateremu smo pokazali svoje obnemoglost tudi nasproti takim atentatom, kakoršen je nemški program, ko ni angaževana korist te ali one stranke, ampak ko gre za življensko korist naroda. Ako nudimo svetu take prizore, kdo nas bo še pošteval, kdo bo računal z nami?! Ali ni imel grof Badeni stokrat prav, ko je rekel nekoč: »Saj iščem Slovence, pa jih ne morem najti nikjer«. In ponavljamo, da ne le radi drugorodcev, ampak tudi naš lastni narod ob periferiji bi taka ukupna manifestacija uplivala blažilno in vspodbujevalno.

Klub narodnih poslancev v deželnem zboru kranjskem je razglasil izjavo v odgovor na izjavo katoliško narodne-stranke. Izjava rečenega kluba oporeka meneju, da nemški program ni resen, kajti z istim se je tudi izvrševalni odbor desnice bavil jako resno. Istotako oporeka izjava trditvi, da je bil tak shod potreben le narodni stranki in sicer radi glasovanja za nemško gledališče in proti »Naši straži«. Izjava povdarja, da je zveza narodne stranke z nemško stranko prenehala, ko se je sklenila pravna pogodba mej obema narodnima deželno-zborskima kluboma in da narodna stranka ni nikdar rušila te pogodbe. Potem pripoveduje izjava, kako so se vršila posvetovanja na Dunaju in konstatuje,

da se je istih udeležil tudi gosp. posl. Povše, ki je vendar zaupnik katoliško-narodne stranke. Slednjič se izjava obrača proti načinu, kakor je izjava katoliško-narodne stranke govorila o deželnih poslancih narodne stranke.

Mi smo povedali že zadnjič in tudi danes više gori, kako sodimo o tej najnovejši žalostni epizodi v političnem življenju naše osrednje pokrajine.

O nagodbeni krizi ni danes posebnih poročil. Le toliko se govori, da se pogajanja zopet prične na širši podlagi. Govori se o dveh, oziroma treh novih predlogih za sporazumljenje. »Information« sodi, da obe ministerstvi podati svojo demisijsko, da pa ne bo vsprejeta nobena. To pa iz tega jednostavnega vzroka, ker s spremembo ministerstev ne bi bilo ničesar doseženo ni tu ni tam. Naslednik Szellov bi pridržal Szellovo stališče, a naslednik Thunov bi ne smel manje zahtevati, nego zahteva grof Thun. Zato pa so na mestih, kjer morejo biti dobro poučeni, popolnoma uverjeni, da ne pride do ministerske krize, ampak da kakov čin volje na najvišem mestu prisili oba prepirajoča se dela, da konečno nastopita pot kompromisa.

Socijalistiške demonstracije. Ker je policija prepovedala za večer napovedani shod socijalnih demokratov dunajskih, na katerem so hoteli protestovati proti novemu občinskemu volilnemu redu za mesto dunajsko, je pozvalo vodstvo socijalnodemokratske stranke na demonstrativen sprehod pred mestno palačo in parlamentom. Temu pozivu je sledilo kaceh 10.000 delavcev. Demonstranti so vsklikali proti dru. Luegerju, proti vladi in proti policiji. Prišlo je do resnejših spopadov med demonstranti in policijo. Nekaj oseb je bilo poškodovanih, 31 njih so zaprli.

Domače vesti.

Deželni šolski svet za Gorico in Gradsko.

Njegovo Veličanstvo je imenovalo knez nadškofjskega kanonika, dr. Frana Sedeja v Gorici členom deželnega šolskega sveta za še ostali čas sedanje funkcijske dobe.

Imenovanje. Finačni minister je imenoval računskega svetnika Štefana Bajca višim računskim svetnikom in predstojnikom računskega oddelka finančne direkcije v Trstu.

Umrl je danes o poludne dvorni svetnik Rudolf Lyro. Pogreb bo popjutrnjem ob 4. uri popoldne, od hiše žalosti, Via Belvedere št. 6.

Naš — mir! Katoliško-narodna stranka je odklonila poziv na protestni shod poslancev. »Slovenski narod« od min. petka pa vprašuje, kako bi bilo, ako bi bila narodna napredna stranka storila tak sklep, ter vsklika: »To bi bil vihar po listih in zadnji popček v Istri ali bedni Štajerski bi se repenčil, kakor žaba na vodi! Dandanes pa vlada ljubeznjiva tišina in mir se »zrealci« iz vsakega obmejnega srea. Et meminisse juvat!«

»Slovenski narod« se je zopet enkrat zaletel v — odprta vrata. V političnem pregledu, na mestu torej, ki je pristojno za važne politične dogodke, smo mi že minolega petka označili svoje stališče oziroma naš rečeni sklep katoliško-narodne stranke in smo povedali, da ga ne odobrujemo.

Kar se tiče »istrskih popčkov« sicer nismo pooblaščeni povedati, kako bi se oni repenčili v slučaju, o katerem govori »Narod«, ali o tem smo obveščeni, kako se ti »popčeki« istrski baš sedaj — kakor že dolgo ne — intenzivno udeležujejo bojov in dela za preporod naroda, kako so začeli krepko reagovati proti slavofoiji svojih tovarišev italijanske narodnosti, in kako snujejo baš sedaj organizacijo v obrambo naših narodnih pravice v cerkvi. Mi, in z nami bedni narod naš, smemo biti le zadovoljni s takimi — popčki.

Mir se torej »zrea« iz vsacega obmejnega srea. O ta mir! To je — mir, ob katerem krvave srea! Mi bi privoščili Narodovcem in Slovenčevcem le za kakega pol leta takov »mir«, kakoršnjega uživa naše ljudstvo po Istri in žnjim tudi »popčeki«, pa bi bilo zadosti, da bi na jedni in drugi strani postali — drugačni!

To je grozno, to vplje po maščevanju. Dragega čitatelja prosimo najprej, naj vzame na znanje, da o tem groznem dogodku nismo čitali

Rakvi sta bili pokriti z evetjem. Nesrečneža so blagoslovili pri Sv. Jakobu in pokopali pri sv. Ani.

Kajetan Vidali, katerega so priprli, ker se je mislilo, da je on zahteval od vojaka Misa, da izpusti morileca, izjavlja, da je prišel šele pol ure po strašnem dogodku na lice mesta ter da so ga zaprli brez vsakega vzroka. Mis pa trdi, da je bil Vidali dotična oseba.

Tudi vojaka, ki je svetoval Misu, naj pusti civilista in shrani bajonet, so zaslišali. Isti je izjavil, da ni vedel, zakaj se gre, ampak da je mislil, da so imeli navaden prepir.

O ranjenem Fondi se čuje, da mu je bolje ter je upati, da okreva.

Kolikor čujemo, razvija policija najenergičnejše delovanje, da bi dobila morileca v svoje roke. Njena naloga pa je tem težavnejša, ker vse kaže, da ta poboj ni bil posledica kakega predidšega prepira, ampak je brzkone nastal hipoma na ulici, in med - pijanimi, zbok česar manjka redarstvu vsaka zanesljiva opora. Policijsko ravnanje je razposlalo vsem inspektoratom v mestu in po okolici okrožnico, v katerem so navedeni oni znaki ubijaleca, kolikor jih je bilo možno posneti iz izjav ono malo prič, ki so bile zaslišane.

Gladu obnemogla je 74letna Ivanka Sanein v ulici Donota. Padla je na tlak in ni se mogla več ganiti. Neki deček je obvestil g. Trevesa, ki jo je spravil v svoj zavod, kjer so ji postregli z juho, mesom in kupico vina. Čez nekaj časa si je starka opomogla toliko, da je vesela in hvaležna zapustila ljudomili zavod.

61-letna Karolina G. iz ulice Paduina, katero so našli stražniki v soboto po noči ležati na istrski cesti, pa menda ni bila lačna, žejna pa gotovo ne; bila je namreč pijana kakor čep. Pobrli so jo ter spravili na bližnji inspektorat, kjer je prespala svojo pijanost.

Najden je bil v ulici delle Sette Fontane nenavadno velik predmet — lep osliček namreč, ki je izgubil svojega gospodarja. Našel ga je Josip Ukmar, postavil v svoj hlev h. št. 27. imenovane ulice ter stvar naznanil policiji.

Različne vesti.

Kuga. Švicarski zavezni svet v Bernu je proglasil mesto Aleksandrijo v Egiptu okuženim ter je naložil oblastvom, da postopajo proti provenijencam iz Aleksandrije po dotičnih zakonskih odredbah o prepovedi uvažanja sumljivega blaga iz okuženih krajev.

Delavsko gibanje. Kakor poročajo iz Landskrona, je v tovarni tvrdke Hermes in Wildenschwert nad polovico delavcev nastopilo štrajk. — V Nahodu in Hronovu je štrajk pojenjal; traja še samo v eni tovarni.

Tudi iz Le Creuzota javljajo, da so v tovarni tvrdke Schneider začeli zopet polnoštevilno delati.

Narodno gospodarstvo.

Tržaška posojilnica in hranilnica, registrirana zadruga z omejenim poroštvom, ulica Sv. Frančiška št. 2, je imela do konca maja tek. l. 766.639-60 gld. prometa, lansko leto v istej dobi pa 368.368-70 gld.; naraščaj znaša torej lepo svoto 398.270-90 gld.

Ako pomislimo, da je promet za vse leto 1897 znašal 790.854-23 gld., moramo biti posebno zadovoljni s tem velikanskim napredkom tega zavoda našega; kajti v 5 mesecih tek. leta je promet malo manjši, nego oni za vse predlansko.

O tej priliki opozarjamo sl. občinstvo, da hranilne vloge vraga lahko vsakdo, tudi če ni družabnik; vraga se lahko po 1 krono! Vloge se obrestujejo po 4% in sicer od 1. julija t. l. naprej vsakih 14 dnij.

Podgradska posojilnica in hranilnica, registrirana zadruga z neomejenim poroštvom, nam je doposlala svoj računski sklep za četrto upravno leto 1898. Iz tega poročila posnemamo, da je skupni denarni promet te zadruge znašal gld. 139.732-81 1/2.

Pristopilo je 46 zadrušnikov z 46 deleži, odpovedalo je 4 zadrušnikov z 4 deleži, izstopil ni nobeden; ostalo 432 zadrušnikov z 436 popolnoma vplačanimi deleži v znesku gld. 4360.

Novih hranilnih knjižic se je izdalo 21, uničilo pa 16, obstoji torej 118 knjižic za gl. 66.837-08 in iznaša povprečna vloga gld. 566-41.

Posodilo se je na novo 44 zadrušnikom, 5 zadrušnikov je pa posojilo popolnoma vrnilo, dolžnikov je torej 378, ki dolžujejo skupaj gl. 76.631-74, ali povprek gld. 202-72.

Upravnega dobička je bilo gld. 536-46.

Po sklepu občnega zbora z dne 28. maja 1899. je odšteti: 1. odškodnina členom starešinstva 65 gld., 2. odškodnina členom nadzorstva 21 gld., 3. dar družbi sv. Cirila in Metoda za Istro 20 gld., 4. dar bratovščini hrvatskih ljudi u Istri 20 gld., 5. dar gospodarski zadrugi za sodni okraj Podgrad 20 gld., skupaj 146 gld. Ostane čisti dobiček 390-46 gld., ki se pridene zadrudnemu zakladu, ki znaša sedaj 1830-76 gld.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakogar, ako tudi ni zadrušnik ter se obrestujejo po 4 1/2% od prvega dneva meseca, sledečega vložnju, in do konca meseca, po katerem se izplača vloga. Nevzdržene obresti se koncem vsakega leta pripisujejo tudi brez posebnega naročila h kapitalu. Rentni davek plačuje zadruga, ne da bi terjala povračila od vlagateljev.

Posojila se dajejo samo zadrušnikom in sicer po 6% na osobni kredit ali proti uknjižbi.

Mestna hranilnica v Radovljici. V mesecu maju 1899. je bilo 169 strank uložilo 27.402 gld. 99 nvč., 136 strank vzdignilo je 17.112 gld. 52, 35 strankam se je izplačalo posojil 18.950, stanje ulog 656.231 gld. 80 nvč., denarni promet 140.421 gld. 49 nvč.

Brzjavna in telefonična poročila. (Zadnje vesti.)

Dunaj 5. (Deželni zbor.) Nadaljevala se je razprava o proračunu. O naslovu javni pouk je predlagal namestnik naj se dovoli kredit na razpolago deželni komisiji za svetovno razstavo v Parizu. Posl. Noske se je uprl predlogu Schneiderja, da se izbriše iz proračuna podpora nemškemu schulvereinu. Isti govornik se je izjavil proti temu, da bi se semenišču za katoliške učitelje v Floridsdorfu dovolilo 2000 gld.

Dunaj 5. Nekateri dunajski listi govorijo, da pogajanja za obnovenje pogodbe ne bodo imela vspeha in govorijo o odstopu grofa Thuna kakor o gotovi stvari. Med imeni onih, ki utegnejo postati naslednikom grofa Thuna je tudi ime sedanjega namestnika na Češkem. Vse to pa so za sedaj brzkone le ugibanja, kajti ravno sedanji namestnik češki bi skoro gotovo naletel na nasprotno od strani Čehov, kajti vedenje njegovo je bilo v zadnji čas skoraj demonstrativno nasprotno Čehom.

Pariz 5. Emil Zola se je povrnil v Pariz. Haag 3. Redakcijski odsek za vprašanja dobre službe in posredovanja je imel danes važno sejo in je določil člene 7 do 12 ruskih predlogov, ki govorijo o mednarodnih mirovnihih sodiščih. Amerikanci nočejo vsprejeti § 14., po katerem naj bi denarna vprašanja in vprašanja medoceanskih kanalov obvezno spadala pred mirovno sodišče. V sredo prične odsek s posvetovanjem člena 13, ki govori o uredbi mirovnihih sodišč. Ruski, angleški in ameriški predlog se združijo v jednega. Opaža se, da je prizadevanje soglasno za bližanje k zistemu mirovnihih sodišč.

Petrograd 5. Na podlagi vesti, ki so jih dobili od rumunskega konzulata, naznanjajo listi, da kralj Rumunski obišče Rusijo v mesecu juniju.

Bukarešta 4. Minister pravosodja je poslal vsem državnim pravdnim okrožnicam, v kateri zahtevajo stroge odredbe za slučaj antisemitskih izredov.

Carigrad 3. V Geroniku pri Mušu je osem armenskin agitatorjev streljalo na vojake in ranilo jednega podoficirja in jednega javnega funkcionarja. Vojaki so streljali potem tudi in so ubili vseh osem agitatorjev. V neki vasi vilajeta Bitlis so Armenci ubili 5 Turkov. Sedem Armencev so zaprli.

Zaloga pohištva (mêble) Petra Muschika poleg dobroznane gostilne „Alla nuova Abbondanza“, Trst, Via Torrente št. 16., se toplo priporoča slavnemu občinstvu za mnogobrojen obisk. **Cene brez konkurence!**

FILIJALKA BANKE UNION V TRSTU

e peča z vsemi bančnimi in menjalnimi posli, kakor:

a) Vsprejema uplačila na tekoči račun ter jih brestuje:

Vrednostne papirje:

po 2 ¹ / ₂ %	proti 5 dnevni odpovedi
„ 2 ¹ / ₂ %	„ 12 „
„ 3 ¹ / ₂ %	„ 4 mesečni „
„ 3 ¹ / ₂ %	„ 8 „
„ 3 ¹ / ₂ %	„ 1 letni „

Napoleone:

po 2 ¹ / ₂ %	proti 20 dnevni odpovedi
„ 2 ¹ / ₂ %	„ 40 „
„ 2 ¹ / ₂ %	„ 3 mesečni „
„ 3 ¹ / ₂ %	„ 6 „

Tako obrestovanje pisem o uplačilih velja od 25. oziroma 2. avgusta naprej.

b) Za giro-conto daje 2¹/₂% do vsakega zneska; izplačuje se do 20.000 gld. a cheque; za večje zneske treba avizo pred opoldansko borzo. Potrdila se dajejo v posebni uložni knjižici.

c) Zaračuna se za vsako uplačilo obresti od dne uplačila in naj se je to zgodilo katero si bodi uradni ur.

Sprejema za svoje conto-currentiste, inkase in račune na tukajšnjem trgu, menjice za Trst, Dunaj, Budimpešto in v drugih glavnih mestih; jim izdaja nakaznice za ta mesta ter jim shranjuje vrednostne papirje brezplačno.

d) Izdaja vrednice neapeljske banke, plačljive pri vseh svojih zastopnikih.

e) Kupuje in prodaja vsakovrstne vrednostne papirje ter iztirjava nakaznice, menjice in kupone proti primerni proviziji.

„AGRICOL“ Patent T. 49/1008.

Privilegovano mehko kalijsko milo
za uničevanje mrčesov

raztopljivo v mrzli vodi, v raznih krajih Trentina, Istre, Goriške in pri tuk. poljedeljski družbi izkušeno kot uspešno sredstvo z zatiranjem vseh parasi-karnih in kriptogamičnih bolezni in žuželk v obče ki okužujejo trte, sadna drevesa in zelenjad.

Navodilo, kako rabiti „Agricola“, na željo poštine prosto.

Milarnica

F. Fenderl i dr. v Trstu.
Via Limitanea št. 1.

Zastop in zaloga na Goriškem pri gosp. Frideriku Primas-u v Gorici, Veliki trg 16, na dvorišču; pri Petru Debelich-u v Kopru in Izoli, v Trstu v drogerijah: Bolle, Via Farneto; Cilla, Ponterosso; Cumar, Via Belvedere; Jellersitz, Barriera vecchia; Mizzan, San Giacomo; Ongaro, Via dell'Orologio; Petrone, Via Giulia in Cumar, Opčina.

Varstvena znamka: SIDRO.

LINEMENT. CAPSICI COMP.

Iz Richterjeve lekarne v Pragi

pripoznano izvrstno, bolečine blažeče mazilo dobiva se po 40 nvč., 70 nvč. in 1 gld. po vseh lekarnah. Zahteva naj se to

splošno priljubljeno domače sredstvo

vedno le v originalnih steklenicah z varstveno znamko „sidro“ iz Richterjeve lekarne ter vzame previdnostno samo steklenice s to varstveno znamko kakor originalni izdelek.

Richterjeva lekarna pri zlatem levu v Pragi.

Rinnione Adriatica di Sicurtà v Trstu

zavaruje

proti požarom, prevozu po suhem, rekah in morju, proti toči, na življenje v vseh kombinacijah.

Glavnica in rezerva društva dne 31. decembra 1892.:

Glavnica društva	gld. 4.000.000—
Premijna rezerva zavarovanja na življenje	„ 13.326.346-98
Premijna rezerva zavarovanja proti ognju	„ 1.632.248-22
Premijna rezerva zavarovanja blaga pri prevažanju	„ 49.465-07
Rezerva na razpolaganje	„ 500.000—
Rezerva zavarovanja proti premianju kurzov, bilanca (A)	„ 333.822-42
Rezerva zavarovanja proti premianju kurzov, bilanca (B)	„ 243.331-83
Rezerva specialnih dobičkov zavarovanja na življenje	„ 500.000—
Občna rezerva dobičkov	„ 1.187.164-86

Urad ravnateljstva:

Via Valdiriv št. 2, (v lastni hiši).